

Asia: VN/19773/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne määritelmistä (lääkemääräyslaki 3 §). Ovatko muutokset reseptikeskuksen ja valtakunnallisen lääkityslistan määritelmiin ymmärrettävät ja tarkoituksenmukaiset?

-

2. Huomionne reseptikeskukseen ehdotetuista uusista tietosisällöistä. Ovatko uudet tietosisällöt tarpeellisia ja miten niitä tulisi priorisoida?

-

3. Huomionne apteekin tiedonsaantioikeudesta (lääkemääräyslaki 11 §). Jos apteekin tiedonsaantioikeutta valtakunnallisen lääkityslistan tiedoista tulisi mielestänne muuttaa, miten sitä tulisi muuttaa?

Sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain 11 § ja 17 § tulisi muuttaa siten, että tiedot reseptikeskukseen tallennetuista lääkemääräyksistä voidaan antaa potilaalle tai hänen puolestaan toimivalle henkilölle myös suomalaisten verkkoapteekkien kautta avaamalla rajapinta reseptikeskuksesta verkkoapteekkeihin.

Rajapinnan avaaminen sujuvoittaisi asiakkaan asiointia verkkoapteeekeissa sekä mahdollistaisi verkkoapteekkien henkilöstöresurssien kohdentamisen lääkeneuvontaan ja asiakaspalveluun. Kaiken kaikkiaan muutos parantaisi asiakaskokemusta verkkoapteeekeissa ja apteekkitoiminnan tehokkuutta.

Edellä mainitun muutokset tekeminen olisi juuri nyt erittäin ajankohtaista, koska kansallisen lääkityslistan tekninen kehitys on edennyt siihen vaiheeseen, että lääkemääräykset voidaan pian esittää selkeästi potilaalle tai hänen puolestaan toimivalle henkilölle rakenteellisessa muodossa myös rajapinnan kautta.

Yliopiston Apteekki on jo vuodesta 2020 asti esittänyt viranomaisille reseptikeskuksen rajapinnan avaamista suomalaisille verkkoapteekkeille. STM, Kela, Fimea ja THL ovat 17.6.2020 julkaistussa muistiossaan (VN/14576/2020) todenneet, että nimenomaan lääkemääräyslain 11 § ja 17 § estävät tällä hetkellä sen, että tiedot asiakkaan lääkemääräyksistä voitaisiin näyttää asiakkaalle hänen asioidessaan verkkoapteekissa.

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista lääkemääräyslain 13 §:n 1 ja 2 momentteihin.

-

5. Huomionne poikkeuksista potilaan kiello-oikeuteen (lääkemääräyslaki 13 § 3 mom.). Ovatko ehdotetut kaksi uutta poikkeusta potilaan oikeuteen tietojensa luovuttamisen kieltämisessä perusteltavissa?

-

6. Huomionne lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirrosta (lääkelaki 55 b §) Lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirtoa esitetään Suomen Apteekkariliitolta Kelan Kanta-palveluihin. Mitä hallinnan siirrossa tulisi ottaa huomioon ja miten sen tulisi käytännössä tapahtua?

-

7. Muut huomionne apteekkisopimuksenmenettelyn muuttamisesta lääkesopimukseksi.

-

8. Huomionne potilaskohtaisia erityislupia koskevasta lääkemääräysten laatimistavan muutoksesta sähköiseksi (lääkemääräyslaki 5 § 2 mom.).

-

9. Huomionne sosiaalihuollon palveluntajien tiedonsaantioikeudesta Kanta-lääkityslistan tietoihin (asiakastietolaki 102 § 1 mom.).

-

10. Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

Reseptikeskuksen rajapinnan avaaminen suomalaisiin verkkoapteekkeihin (muutokset pykäliin 11 § ja 17 §, laki sähköisestä lääkemääräyksestä) on välttämätöntä verkkoapteekkitoiminnan kehittämiseksi. Verkkoapteekkitoiminnan kehittäminen tukee lääkkeiden vähittäisjakelulle asetettuja tavoitteita lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamisesta sekä lääkkeiden ja apteekkipalveluiden saatavuuden parantamisesta.

Tiedon siirto ja yhteentoimivuus edellyttävät rajapintojen avaamista järjestelmien välillä, kuten STM on todennut mm. Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaation ja tiedonhallinnan strategiassaan 2023–2035. Reseptikeskuksen rajapinnan avaaminen verkkoapteekkeihin on välttämätöntä, jotta digitalisaation hyötyjä saadaan laajennettua verkkoapteekkitoiminnassa Suomessa.

11. Huomionne tämän hallituksen esityksen luonnoksen suhteesta EHDS-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevaan hallituksen esityksen luonnokseen (VN/22944/2024). ([Lausunto - Lausuntopalvelu](#))

-

Tyrni Jenni
Yliopiston Apteekki